

Szerkesztőségi iroda:
Csik-Szereda
Györgyjakab Márton
könyvkereskedése
hová
a lap szellemi részét illető
közlemények,
előzetes pénzek és hírdetések küldendők.

CSIKI LAPOK

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETI LAP.
MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 ftl.
(Külföldre) 6 ftl.
Félévre 2 ftl.
Negyedévre 1 ftl.
Hirdetési díjak
a legelőbbban számítottak
Bélyegdíjért külön minden
beiktatásnál 30 kr.
Nyilvántári cikkek
soronként 10 kr-ért köz-
vetnek.

Felelős szerkesztő: Dr. Bocskor Béla,
FŐMUNKATÁRSÁK: Hochschild Lajos Gyergyóban.

Kiadó tulajdonos: Györgyjakab Márton.

Vitos Mózes a központban. Embery Árpád Udvarhelymegyében.

Katonai alreáliskola a Székelyföldön.

I.

Lapunknak június 26. és 28-ik számában hasonló cím alatt egyszer már egész röviden foglalkoztunk a közös hadügyminiszternek a delegációban tett azon ígéretével, mely egy katonai iskolának a Székelyföldön leendő felállítását kilátásba helyezte.

Tudjuk jól, hogy a hadügyminiszter ígérete teljesen komoly ígéret, olyan komoly, hogy bizonyosra vehető, mikép egy katonai iskola a székelység által lakott vármegyék valamelyikében multhatatlanul fel fog állítani. —

Ezen tudat következtében nem zárkoztunk el attól, hogy ujjal is ne foglalkozunk ez igen nagy horderejű kérdéssel, nevezetesen pedig azzal: vajjon miféle előnyök, vagy hátrányok származhatnak vármegyénk a felállítandó katonai iskolának vármegyénk területén leendő elhelyezéséből?

Nevezetes kérdés; vármegyénknek kulturális viszonyaira és közgazdasági fejlődésére nézve felette fontos, s nagy befolyást gyakorolni tudó, s mindezek felül politikai tekintetekben is olyan kérdés, mely behatóbb megfontolás, megvitatás és megfontolás tárgya kell legyen; miből kifolyólag vármegyénk lakosainak és főleg törvényhatóságunk bizottsági tagjainak figyelmét fel kell hívunk arra, hogy a kérdéssel beha-

tóan foglalkozzanak, esetleg szóljanak hozzá nyilvánosan a kérdéshez s mi lapunk terét szívesen bocsátjuk rendelkezésre a tárgyilagossá és komoly nézetek számára.

Mint mondók, közgazdasági és kulturális, ugyancsak politikai tekintetekben felette fontos az ügy, legfontosabb talán éppen politikai tekintetben.

Vegyük szemügyre ezen tekinteteket. Mik azok az előre látható következmények, melyek a katonai iskolának vármegyénkben lehető felállítását követelhetik?

Politikai szempontból szemlélve, ez iskolának itt nálunk leendő felállításából vagy az állhat elő, hogy esetleg a germánizáció bizonyos mértékben hozzájuk beférkőzhetik, hogy ezen iskola a germánizációnak egy kis melegágyát képezheti; vagy az állhat elő, hogy ifjaink a katonai iskolát egész közelben találván, nagyobb mértékben fogják azt felkeresni, s ez által mind nagyobb és nagyobb kontingensét fogjuk a közös hadsereg tisztikarának adni, mi a hadsereg magyarosodására kedvező befolyást gyakoroland; vagy pedig végre ebből is, abból is bekövetkezik valami.

No hát, ha a felállítandó katonai iskola eredményében odavezethetne, hogy tiszta székely-magyar ifjainkat németekké, hazafiatlan érzelműekké tehetné, akkor egyszerűen dobjuk el még a gondolatát is annak, hogy valaha eszünkbe is juthatott ezen iskolának itt nálunk történendő létesítését ki-

vánni; akkor tiltakozunk teljes erőnkkel az ellen, hogy a germánizációnak nálunk melegágy emeltessek, hogy az itt termelt plántáknak mi adjuk a talajt.

És ha a felállítandó katonai iskola a közös hadsereg tisztikarának megmagyarosodását segítő elő? Akkor viszont teljes erőnkkel, minden tehetséggel, még anyagi áldozatok árán is oda kell törekednünk, hogy ez iskola nálunk, a mi megyénkben, megyénk székhelyén multhatatlanul és a lehető legrövidebb idő alatt felépüljön, hogy fiaink ez iskolában a lehető legnagyobb számmal siessenek megtanulni a katonai tudományokat, s igyekezzenek a hadsereg tisztikarában minél nagyobb részt elfoglalni.

Ki tudhatná biztosan megjósolni a jövőt? Senki. Emberi véges észnek nem jutott osztályrészül, hogy a jövőbe pillantani tudjon, legfennebb csak a józan ész segítségével következtethet a múlt idők eseményeiből a jövőre valószínűség szerinti eseményeire.

Igy vagyunk mi is. Nem tudjuk, nem tudhatjuk most még, ha vajjon germánizálанд- vagy magyarosítandó-e, avagy egyiket is, másikat is teendő-e a létesítendő iskola?

A székelységet általában, közöttük tehát a csiki székelyeket olyanoknak ismerjük és tudjuk, hogy semmiféle nemzetiség nem képes átalakítani. Megtartja, híven megőrzi magyar nemzeti érzelmét és hazafiságát a nehéz viszonyok között is. Példa erre a

A „CSIKI LAPOK” TÁRGYJA.

A Quartier latin életéből.

Páris, 1893. július 7.

A francia fővárosnak nagyon érdekes részét képezi a Szajna balpartján elterülő diáknegyed, a Quartier latin. Más tényezőktől eltekintve, különösen a rendőrség van ebben a meggyőződésben, mert ha nagyobb tüntetések, zavargások vannak, ezek mindig vagy az Étudiant-ok fészkeiből, vagy a nem kevésbé érdekes negyed, a Quartier des halles-ből, a dames des halles részéről szoktak kiindulni.

Engedjenek meg a tisztelt francia kollegák, hogy párhuzamba vonom őket a vásárcsarnokok lármás hölgyeivel; biz legkevésbé sem hizelgő hasonlat, de csak a történelmi igazság kedvéért teszem, mert annyi tény, hogy a hány nagyobb mozgalom, felkelés, sőt forradalom volt Párisban, az mindig e két jeles Quartier-nak egyikében keletkezett és onnan harapózott el. Nagyon természetes dolog tehát, hogy a párisi rendőrség illő respektussal viseltetik egy a dames des halles-ok, mint a nemes étudiantok irányában, és az Andrások összes serege igyekszik, hogy tüntetéseikre, melyek mindig nagyon is kézzelfogható dolgokban nyilvánulnak, minél kevesebb alkalmat adjon.

Az elmúlt hét az Étudiantok hete volt Párisban; a Quartier latin régi jó híréhez méltón megmozdult és demonstrációkat rendezett, melyek utóbb az elmaradhatlan csöcselék, anarchista és más ilyen töredékek közreműködése folytán annyira elhajultak, hogy az összes párisi helyőrséget kon-

szignálni kellett a kaszárnyákban s még a vidékről is behoztak pár ezredet, hogy legyen elegendő fegyveres erő, ha komolyabbra fordulnának a zavargások. De meg ne ijedjenek tisztelt olvasóim, ennyire nem ment a dolog, mindössze csak „zajosabb” tüntetések voltak az utcákon, különösen Monsieur Béranger, továbbá a rendőrség és annak népszerűtlen prefet-je, Monsieur Lozé ellen. Éjszánkánként a diáknegyed összes lámpáinak beverése, omnibuszkocsik felforgatása, egy pár utcza kioszkjának lerombolása vagy ünnepeles felgyújtása, néhány barrikad-nak emelése az utczákon, a rendőrségnek helyenkinti ünnepeles megkövezése, száz-százötven ember megsebesülése és ugyanannyinak elfogatása, egy pár heves interpelláció és heccz a Chambre des deutes-ben: ez mindössze nagyon kevés és jelentéktelen dolog a francia fővárosban s csak annyiban kelti fel a figyelmet, hogy egyének hiányában egy kis változatosságot hoz a nyári meleg napok egyhangu menetébe.

Mi is volt tehát az oka ezeknek a zavaroknak? Semmi egyéb, mint az önérzetes étudiantok jóizlésének a megsértése. Előre kell bocsássam, hogy a Bukovay Abzencziusok itt is tekintélyes számmal vannak képviselve és a filozópterek itt nem képezvén külön kasztot, az összes fakultások hallgatói megegyeznek abban, hogy főként így a júliusi napokban, mikor vége felé jár a tanév, a tanteremben minél kevésbé rontsák a levegőt, hanem egyéb nemes foglalkozásokban keressenek időtöltést. Hogy melyek ezen tiszteletre méltó időtöltések, arra a Quartier latin-nek óriási számú kutúriére-jei, csinos rozíer-jei (s még mi minden egyéb) tudnák megadni a feleletet!...

Tehát lássuk, mi volt oka a demonstrációknak. Az École des beaux-arts (művészeti akadémia) növendékei egy „estélyt” rendeztek a Moulin Rouge (híres párisi mulatóhely, a kankan éltető eleme) külön termében, hol egyebek között az is előjött a műsorban, hogy a 4 szépművészetet nőalakokkal idealisan (!) allegorizálták. Ez persze nagyon dicsegetreméltó lelkesedés, csak az volt a kár, a szép „allegorikus” alakoknak annyira hiányosak voltak az öltözékeik, hogy a dolog a rettegett erkölcsbíróknak, Monsieur Béranger-nek a fülébe jutott, a ki a bíróságnál emelt panaszt a közérkölciségnek megsértése miatt. Mi természetesebb, minthogy a tárgyalásnál óriási közönség volt jelen és az „allegorikus” alakok kihallgatását mindenki feszült figyelemmel hallgatta; ezek roppant protestáló hangon beszéltek, az egyik roppant hevesen védekezett a gyanúsítás ellen, mintha az architektúra nem a kellő módon reprezentálta volna; hogy is lehet arról beszélni, hogy hiányos kosztümben volt, mikor, ha egyéb nem is rajta, volt legalább a jarretier-je!

Ilyen tonusban folyt a tárgyalás, de hagyjuk ezt, mert tisztelt olvasóim bizonyára nem nagyon kíváncsiak a párisi erkölcsök belátóbb ismeretére. Elég az hozzá, hogy a bíróság a résztvevőket — habár nem jelentékeny — büntetésben elmarasztalta. És ez határozott provokálása a fiatalságnak! A „jóizlés” megsértésének az ügyét az egész ifjúság, diákság magáévá tette és megkezdődtek a zajos utczai tüntetések a M. Béranger lakása előtt. Ez a szenátor már nagyon régi ember, a ki már elmaradt a világtól; olyan erkölcsbíró-féle öreg ur, a milyen minden országban szokott egy-kettő

48-as évek előtti idő és példa a szentiszabadság harcának dicsőkora. 48 előtt létezett Kézdi-Vásárhelyt egy katonai iskola, melynek egyik célja és törekvése volt az ott tanuló ifjakat magyarságukból és hazafiságukból kiverköztetni, de e cél, ezen törekvés általánosságban véve visszavezetett a székely ifjak szilárd és esorbíthatlan hazafisága által, csak igen kevés akadván olyan, ki eléggé kvalifikálhatlan módon magyarságáról megfeledezni tudott. A kézdi-vásárhelyi katonai iskola sok dicső honvédet adott 1848-nak, s e dicsők megmutatták, hogy minden lehet e földön, csak az nem, hogy a tiszta székely vér koresesá lehessen.

Az elmúlt idők nagy eseményei teljes garanciát nyújthatnak az iránt, hogy valamint a kézdi-vásárhelyi katonai iskola nem vetköztetett ki magyarságunkból, úgy nem fog kivetköztetni ebből majd egy esikszerelei katonai iskola sem. Akadhatnak egyesek, — mint fájdalom — akadtak a múltban, kik megfeledeznek magukról, de ez hála az egeknek, annyira kevés esetben történt és remélhetőleg fog megtörténni ezután is, hogy bátran merünk következtetni arra, mikép a germanizálási törekvés teljes kudarcot fog vallani.

Ezen következtetés, ezen jogos és alapos remény azt a hitet kelti fel bennünk, hogy ha a germanizálás tüzetett ki a Székelyföldön felállítandó katonai iskola céljával, e kitűzött célnak ellenkezője fog eléretni, -- eléretik az, mit mi melegen óhajtunk — eléretik az, hogy a magyarságát minden körülmények között híven megőrizni tudó székely-magyar elem mind nagyobb és nagyobb számban fog a közös hadsereg tisztikarába bemenni, s így hovatovább mind jobban és jobban lesz abban képviselve az a tényező, mely a hadseregnek minden igazi magyar részéről forrón óhajtott megmagyarosodását egykor eszközölni lesz képes.

Hisszünk tehát, hogy helyesen eszelekedünk, mikor az előadottak alapján kimondani bátorkodunk: üdvözöljük az eszmét, mely lehetővé teszi a tervezett

katonai iskolának megépítését, megyénk székhelyén leendő létesítését!

Üdvözölheti ez eszmét — ellenetik a pesszimisták — azon optimizmus, mely az előadottakban a székelyek rendíthetlen hazafisága és nemzeti érzelmeinek erőssége iránt nyilvánult, — de mi fog történni akkor, ha — a mitől valóban félni kell — a katonai iskolába járó ifjainkat ez iskola kivetközteti magyarságukból, ha sikerül a germanizáló törekvés?

Számot vetettünk minden irányban az egész ügygyel, s így a pesszimisták most feltett kérdésével is. Jövő cikkünkben megfeleltünk reá.

S z i n h á z.

A múlt hét folyamán ritka élvezetben részesültek városunk közönségéből azok, kik Egry Kálmán jól szervezett színtársulatának előadásait látogatták. Az előadások legfőbb vonzó erejét az képezte, hogy azok sorozatában Kovács Gyula, a kolozsvári nemzeti színház hírneves tragikus mutatta be magát legkiválóbb szerepeiben.

Kovács Gyula országosan elismert, művésze oly magas színvonalon áll, az ember benső világában lakozó érzelmek, az abban dúló szenvedélyek és indulatok tolmácsolásához oly hatalmas eszközökkel rendelkezik, szép alakja gyönyörű s az érzelmek és szenvedélyek minden árnyalatának és minden fokozatának kifejezésére alkalmas hangja, de főképp a szívében és lelkében lakozó művészi erő, mely a hosszas és alapos tanulmány és a soha nem lankadó vas szorgalom által a legmagasabb fokra hatványozódott, az alakító művészet terén oly helyet biztosítottak neki, hogy nevét méltán sorozzák a legnagyobb színművészeké mellé és hazánkban az örök igazságokat tartalmazó klasszikus angol tragédiák és a modern társadalmi drámák felalakjainak egyik legelső helyen álló és leghivatottabb tolmácsa.

Egry Kálmán valóban nagy szolgálatot tett közönségünknek, hogy alkalmat szolgáltatott arra, hogy a hírneves művész örökszép alkotásaiban gyönyörködhesünk. Elismerés és dicséret illeti érte. Sajnos azonban, hogy nem részesült olyan anyagi pártfogásban, a milyent valóban megérdemelt volna.

A 6 előadásra tervezett repertoár kitűnően volt összeállítva; egymásután kerültek színre: „Hamlet”, „Vasgyáros”, „Don Czézár de Bazán”,

„Othello” s a legelső és legszebb magyar tragédia Katona József „Bánk-Bán”-ja. Ezekon kívül előadták még Gerő Károly nagy port felvert énekes színművét a „Próbaházasság”-ot, melyet közkívánatra meg is ismételték.

A társulatról általában elmondhatjuk, hogy igen jól van összeállítva és a kisebb vidéki társulatok között mindenesetre első helyet foglal el. Ezt bizonyítják az összevágó előadások, ezt bizonyítja a közreműködő tagok azon dicséretreméltó szorgalma és igyekezete, melyekkel minden lehető elkövettek arra nézve, hogy a fentebb említett és a vidéki színpadokon csak ritkán előforduló darabokban a vendégművész nagyszabású alakításai méltó keretben mutattassanak be.

Nagy gyakorlatra és sok tanulmányra valló játékok mutattak be: Rónai Karola, Daróczi né, Váradiné, Egry Kálmán, Ferenczy Béla, Rajz Ödön, Berczy Gyula stb. Dicsérettel említendő fel a társulat énekesnöje Ferenczi né is, ki kellemes hangját igen jól tudja használni.

Az előadásokat általában kis, de annál lelkesebb közönség látogatta, mely a sikerültebb jeleneteknél a társulat minden tagja iránt kifejezte elismerését, Kovács Gyulát pedig folyton kitűntető óvációkban részesítette s az utolsó előadás alkalmával a koszorúknak és csokrokknak egész halmazával kedveskedett neki.

A közvélemény nevében a kitűnő tragikusnak és a derék igazgatónak ezen uton is legmelegebb elismerésünket fejezzük ki, s őszinte szívből kívánjuk, hogy Borszéken, hova utjok vezet, jóval nagyobb anyagi támogatásban részesüljenek, mint itt minálunk.

A legrégibb adókönyv.

Az adófizetés soha sem tartozott az élet kellemességei közé. Különösen akkor nem, ha vele törvényes jogaink és kiváltságaink is elusztak; mikor a befizetett adó fejében nem hogy nyertünk volna valamit, de inkább mindent elveszítettünk.

A székely kezdettől fogva nemes volt. Egyenként és összesen s mint nemes ember királyának és hazájának azzal tartozott, hogy a harcias időkben saját költségén fegyverbe állott, táborba szállt és küzdött az ellenséggel. Soha sem volt nyomorult adófizető nép (mizera plebs contribuens), de igazi nemes a szónak valódi értelmében, ki adóval nem váltja meg magát, hanem ha szükség vérevel és életével rójjá le hazája iránti kötelességét.

Igy volt ez azon boldog időkig, míg saját véreink, a nemzeti fejedelmek ültek a trónon. Hogy a székely adót fizessen, azt az osztrák találta ki.

Még tíz éve sem múlt annak, hogy I. Leopold „örökké”-ig érvényes törvényű” aláírásával szentesítette azt a híres diplomát, mely rendeli, hogy a székely, a legvitézesebb nép, vala-

lenni. Természetes tehát, hogy a modern párisiak ki nem állhatják és különösen ellenszenves a Quartier latin lakói előtt. Az utcákon egyebet sem hallani, mint: á bas Béranger, a tüntetések mind zajosabbak lesznek, a rendőrség minden respektusa mellett is, már idejét látja beleszólni a dologba. És most mérgesedik el a „jóizlés” ügye. A diákok főhadiszállása a Boul Mich-en levő Source kávéházban van, itt gyülekeznek, szidják a rendőrséget, a sergent-okat, kiknek egyike — még nem lehet tudni: véletlenül vagy szándékosan — M. Nugert, egy az egész dologban ártatlan fiatal embert, ki katonai szolgálatát végezni jött Párisba, valami port-allumette-tel olyan brutális módra talált megsérteni, hogy a szegény áldozat pár perc múlva kiadta lelkét. Ez az eset határtalanul elke-seríti az étudiantokat. A francia rendőröket általában nem lehet erőszakoskodással vádolni, elég előzékenyek és udvariasak minden felléptükben (ismernek csak a párisi diákok a mi Mihasznainkat!); de most egynek a brutális tette fellázítja az egész Quartier latin véreét az Andrások ellen. A szerencsétlen sergent-ok (Mihaszna francia nyelven) egész oda vannak, mindenütt zug a tömeg: á bas les sergents, mindenfelé bántalmazzák szóval s a hol lehet nyomósabb eszközökkel is a nagyszámmal kivonult népszerűtlen rendőröket. A diákság most már a rendőrség brutalitása ellen manifestál, magáévá teszi M. Nugert ügyét, temetését az ifjúság költségén akarja rendezni és gyűjtést indít a költségek fedezésére. Elzárt a mindig demokrata érzelmű városi tanács: a konzeil müniczipal is értesül az eseményről, ez is protestál a rendőrség

tulkapásai ellen és koszorút küld az áldozat ravatalára. Példáját követik nemcsak a diákok, hanem a szociálisták is, a Charité kórházba, hol az áldozat ideiglenesen el van helyezve, egyre érkeznek a koszorúk, s a demonstrálók készülnek, hogy a temetést minél impozánsabbá tegyék; külön diákcsoportok állanak őrt felváltva a kórház bejárata előtt, nehogy a tüntetések elől a fiatal ember temetést szülőhelyére, atyjához titokban hazaszállítsák.

Mindenek felett a rendőrség van kitéve mindennemű inzultusnak. Az étudiant-ok és konzeil müniczipal-tól kezdve le a szociálisták, anarchisták, sztrájkoló kocsisokig mindenki megragadja az alkalmat, hogy a szegény Andrások ellen érzett ellenszenvének minden lehető formában kifejezést adjon. A legérdekesebb a dologban, hogy különösen Monsieur Lozé, Préfet de Police (a rendőrfőnök) a célpontja a most már háttérbe szorult Béranger helyett minden demonstrációnak; noha ő egy alantósának brutális tettéért közvetlenül bizonyára nem hibás. A kamarában a diákok képrésére többen interpelláció tárgyává teszik az ügyet és erőlesen követelik Dupuy-tól Lozé-nak a bocsátását; ez azonban nagyon udvarias formában úgy nyilatkozik, hogy csak a zavargások elmulta után — de presszió alatt nem — lehet szó a rendőrfőnök lemondásáról, akkor fog arról érdemlegesen nyilatkozni. A diákoknál most persze csak azért is: á bas Lozé, á bas Dupuy! járja és elhatározzák, hogy addig nem tágtanak a zavargásokkal, míg a Préfet de police be nem adja lemondását. Tehát folynak a tüntetések most még sokkal zajosabban, itt-ott már kisebb csapatokba bocsát-

kozik a tömeg az Andrásokkal, kiket sok helyen felszedett kövekkel üdvözölnek; hiába van talpon az egész rendőrség, a Gardiens de la paix és a Garde municipale, a dolog olyan komoly fordulatot vesz, hogy a kaszárnyákban konszignált katonaságból pár batalion kúrassziernek ki kell vonulni a Quartier latinbe. A Boul-Mich-nek környéke egész csatatér lesz, ostromállapotban van az egész diáknegyed; a katonaság dobpergés mellett vonul fel a különböző utcákra. Nagyon jellemző különben a francziák gondolkozásmódjára, hogy a járó-kelő rendőrséget minden kitelhető módon inzultálják, a kivonult katonaságot pedig kalapemelgetéssel üdvözlik és frenetikusan éljenzik. Ime egy kis példa, hogy mennyire népszerű itt a hadsereg!

Annál megfoghatatlanabb egy másik jelenség: a közönségnek határtalan ellenszenve így tüntetések alkalmával a mit sem vétő — omnibuszkocsisok ellen. A legnagyobb passziója a demonstrálóknak a vasuti vagon nagyságu kocsiakat felforgatni (a közönség már előbb kimenekül belőle) és a kocsisokat alaposan leülelni. A múlt napok alatt úgy 30 darab omnibuszt tettek használhatlanokká, egyiknek a kocsisát pláne nem is a tüntetők, hanem a rajtaülők páholták el, a mint figyelmeztetésük daczára sem akart megtrénni, hanem neki vágott egy zajongó utcának, szóval egyformán üldözi őket is a balsors a rendőrökkel. Majdnem hasonlóan járt egy diák-mulatóhelynek a tulajdonosa is. A nemes étudiantok elke-seredésükben odáig mentek, hogy hirhadt helyüket, a Balliert (echt párisi diák fészek, hol a francziák elfajult nemzeti táncza, a kankan járja ismert képviselik által

mint eddig, úgy jövőre is minden adó alól ki legyen véve, már is 1700. január 1-én a székely nemzetre hetvenötezer forint adót vetettek ki. Hasztalan volt minden allegálás, végre is az egyes székeknek nem volt mit tenni, minthogy e kedves újvívi ajándékot egymás között testvériesen felosztották s aztán fizette mindenik a maga módja szerint.

Alcsikra 3500 rhenssi forint jutott. Ennek felszedésére bizonyos Kelemen deák rendeltetett ki. Pergamenszerű vastag papírából kivitt kilencz ívet, többször összehajtogatva s aztán gondosan bevarrva, elkészítette ezt a legelső adókönyvet, mely pár év hiján 200 éves kora daczára is aránylag elég épen jutott birtokomba.

Első lapján a következő sorok olvashatók: „Ao (anno) 1700 dije 15 Martij. A mostan elmúlt Fejérvári gyűléskor reánk vettetett frt. Rh (rhenssi) 3500. ez szerént vetette fel az Nemes szék. Szabadsággal élő ember egy ökörtől 8 sustákat, Egész nyilas 16 sustákat, fél nyilas 8 sustákat, semis szabad ember 4 sustákat. Jobágy egy ökörtől 4 sustákat, semis jobágy 2 sustákat, az szolgál minden Pénz fizetésekből denár 10, az olti molnárok 8 sustákat. Pataki molnárok 5 sustákat adgyanak, melynek perceptiójára Alcsikról rendeltetett Kelemen deák úgy hogy ad 1 Ápril felszedgyük.”

A könyv ugyan ezen lapján alig olvasható sorokból azt is megtudjuk, hogy az adóbeszedése nem volt valami csekély dolog, mert Kelemen deák a hozzárendelt hites férfakkal április 14-én is az adónak csak egy részét tudta összeszedni mit aztán Gyulafehérvárra vitt 3 frt és 6 denár uti költség mellett. Ezt bizonyos Thomás deák írja. Ugyan ő teszi azt a megjegyzést is, hogy április 29-én már az egész adó készen van. Egy olvashatlan nevű Ferencz indul vele Gyulafehérvárra. Uti költségül szintén 3 frtot és 6 denárt kapott.

A többi lapon, kezdve Menaságon és végezve Lázárfalván fel vannak jegyezve az összes alcsiki községek lakosai. Minden falunál legelől a bíró és az előjáróság többi tagjai, kik után következnek az elsőrendű gazdák, utánok a marhátlanak, majd a molnárok, jobbágyok és végül a szolgák.

A szolga és jobbágy nincs mindenütt megnevezve. Helyette a gazda, illetőleg földesurának neve van felemlítve. Így Csik-Szentgyörgyön, hol 3 jobbágy él. Egyik Gyutov Ferencz, másik Budaj Pál, míg a harmadikról az van írva, hogy a Csedő István jobbágya.

Kelemen deák s vele a többi perceptor, kik közül szentmártoni Hozó Pál uramat a könyv meg is nevezi, sorra járva a falukat nagy bajjal felszedték az adót. A haldokló feje alól nem húzták ki a vánkost, hanem kellő méltányossággal jártak el szomorú megbízatásukban. Ezt bizonyítja azon körülmény is, hogy Bocskor Jánostól Bánkfalváról, kinek gazdasági épületei elégték volt (kombusta) adót nem kívántak; nem fizetett szentimrei Baló Tamás sem, kiről meg van írva, hogy a nemes szék szolgálatában áll; úgy szintén szentkirályi Szabó Sándor sem, kiről a könyv azt jegyzi fel, hogy „nyilas ugyan, de árvák lévén, az nemes szék elengedte az adót.”

A falukban akkor is sok a szegény nemes,

hemutatva minden este) a diákság „gyásza jeléül” be akarták zárni pár napra; a szerencsétlen tulajdonos, a ki nem akart neki engedni, alig tudott ép búrral megmenekülni.

Nappal még tűrhető állapotok vannak, de éjszaka már nagyon veszedelmessé válik a Quartier; hiába zárja el rendőség az összes bevezető főbb utcákat, megmagyarázhatlan módon bejutnak, belopóznak a diák-negyedbe a távoli külső Quartier-ek: Montmartre, La Villette gyanus, zavarosban halászni akaró alakjai, a zavargó anarchisták, sztrájkoló elzúllott munkások és a rendőség minden vigyázata daczára a legnagyobb rombolásokat, pusztításokat viszik véghez. Minden diák-tüntetésnek ez a vége Párisban; a zavargó, alantas elemek veszik át utólag a tanulók szerepét és zsákmányolják ki a helyzetet a saját előnyükre. Hanem az tagadhatlan, hogy érdekes egy ily éjjel a Quartier. A Boul-Mich-en és a Boul-Szt.-Germain-en minden fel van forgatva, az összes gázlámpák szét vannak törve; itt-ott tüzek lobognak fel, úgy, hogy tűzoltóságnak kell kivonulni, hogy eloltsa a felgyújtott utcái, újságelárusító kioszkot, omnibusz bureaui tűzének lángjait. A rendőség katonai segélyvel sem tud boldogulni a zavargókkal, kik több helyen átposon felszedik a követet s a feldöntött omnibuszkocsik (ezek elmaradhatlanok!), kioszkok, bódék tömegéből emelik a barrikadokat! Igazi, torlaszokkal vívott utcái harc volt e pár éjszaka, minő a 71-iki kommün felkelés óta nem volt Párisban. Reggel, mikor veszély nélkül szétnézhetünk a balparti részeken, még mindenütt látjuk a torlaszok maradványait s a szörnyű pusztítást, a melynek kikeverése csinos kis összegébe kerül a városnak!

különösen a marhátlanak sorában. Nevüknél írva van, hogy nem fizethet semmit (nil solv.) De sokan vannak olyanok is, kiket ez a szokatlan s hozzá még jogtalan adózás sem hozott ki a sodrúkból. Ha már muszáj — hát Isten neki — megfizetik. De nehogy a német valamiképen azt gondolja rólunk, hogy koldus népséggel van dolga: kivágják hát azt az adót nemcsak rénsi forintokban, hanem még aranyokban is. Ilyen módon székelyek zalának Szentgyörgyön Ilyés Pál, Koncsag Mihály és Ványolás uram, továbbá szentmártoni Potyó Gergely.

Nem lesz talán érdektelen, ha legalább a bírák neveit felemlitem.

Menaságon János Péter, Szentgyörgyön Csedő György, Bánkfalván Madár Mihály, Szentmártonon Gergely István, Csekefalván Lövész Mihály, Komáromon Hadnagy Ferencz, Tusnádon Eltes András, Verebesen Deák János, Csátószegen Eröss György, Szentsimonon Cseke Mihály, Szentimrén Gál István, Szentkirályon Silló Péter, Zsögödben Szász Miklós, Szentléleken Lázár Mihály, Mindszenten Gergely Péter uraimék voltak 200 év előtt az alcsiki községek bírái.

Orbán Gyula.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kérés az alispán urhoz.** Tudjuk, hogy a megye az alispán ur vállain nyugszik, ő megyénk Atlasza, azért rezortja végtelen és határtalan. Ő a gazdálkodás vezére, az ipar megeremelője, az utak és hidak készítője, az iskolák felügyelője, járvány idején orvos, a duvadak üldözője, a szegények, özvegyek, árvák gyámoltója etc. etc. És ime a tulságosan tömött rezort egy bajjal növekedik, az ő határtalan titulusai egygyel gazdagodnak s fel kell vennie azt a nevet is, hogy a gyergyói sáskák kiirtója. Mert kihez fordulna a gyergyói gazdaközönség, ha ő hozzá nem azon veszélyben, a mely a szerfelett elszaporodott sáskák miatt fenyegeti Gyergyót. Csomafalva, Alfalu, Újfalva, Gyergyó-Szentmiklós szénatermesében iszonyu pusztítást tettek az idén a sáskák s elszaporodásuk aggodalmat okoz a jövőre nézve is. Minden 2-ik évben fellépnek még pedig hova-tovább nagyobb számban, s ha ki nem irtják, nagy csapással fenyegetik a széna- és gabonatermést. Nem vándor, hanem honi sáskák, felette nagyok, s a helyet, melyet ellepnek, egészen letarolják. Iszonyu falánkok s csakhamar annyira meghízának, hogy alig mozognak. Kiirtásuk nem járhat nagy bajjal, mert nem repülnek. Az alispán urat arra kérjük, hogy egy szakértővel vizsgáltsa meg a sáskáktól ellepett területeket s a gyergyói gazdákkal értekezvén, léptessen életbe övrendszabályokat, melyekkel akadályoztassa meg a két év múlva újra előálló veszedelmet.

— **A „Gyergyószentmiklósi Dalegyelet”** működő kara Kricsa Péter karnagyának népnapiját három szép énekarabballal tisztelte meg s egy igen díszes karnagyú üténybotot nyújtott át. A dalárok nevében E. Deér Kálmán dalegyeleti jegyző üdvözölte a karnagyot, ki meleg szavakban adott kifejezést az átnyújtott emlékért, erre rá zengett a dalároknak szívből jövő háromszoros: Soká-sokáig éljen! lelkes hangja.

titást, a melynek kikeverése csinos kis összegébe kerül a városnak!

Az Etudiantok természetesen nyomban ünneppélyesen nyilatkoznak, hogy mindennemű rombolást határozottan elítélnék és hogy a turbulens elemek e részével semmi vonatkozásban nincsenek. Lassankint aztán kezdenek fellágni a zavargásokkal, mikor látják, hogy mennyire elfajultak az általuk kezelt demonstrációk (málicziózus lapok a lelkesedés lehülését főként a hirtelen beállott tartós zuhogó esőnek tulajdonítják). A rendőségnek volt annyi esze, hogy Nugernek holttestét titokban hazaszállította szülővárosába atyjához és így elejét vette a temetésnél bizonyára újra megújuló zavargásoknak. Lassan-lassan lecsillapodnak a kedélyek, de azért eltart pár napig, míg visszanyeri rendes képét a negyed; a rendőség még mindig nagyon talpon van, hogy az újabb zavargásokat elfojtsa. A Quartier arany ifjúságának meg van a büszke öntudata, hogy a Béranger özönvíz előtti vezetői ellen ünneppélyesen tiltakozott és a gyűlölt Lozénak megingatta az állását; M. Béranger viszont nyugodtan alhatik, hogy megtette kötelességét az erkölcsök megrontói ellen. És így lassan véget ér a diákmozgalom, a párisiakat már egyéb foglalja el; az új szociálista mozgalmak, zavarok, barrikade-ok a Place de la République-en azok az események, melyek felkeltik a figyelmet.

Az utcákon pedig már látjuk a közelgő július 14-iki fête nationale-t hirdető afficheokat.

A Quartier latinben pedig újra minden csendes!...

Fodor Antal.

— **Történeli hangverseny.** Lapunk kiadóát, Györgyakab Márton könyvkereskedőt Káldy Gyula magyar zeneiskolai igazgató értesítette, hogy a Thököly és Rákóczy korabeli dalok előadására szervezett kitünő társulattal még e hó folyamán városunkat is felkeresi. A műsorozat mindrégi dalokból van összeállítva, melyekből majdnem két hosszú viharos évszázad buja és öröme hangzik fel a jelen kor emberei előtt. Káldy Gyula nem csak azzal tett nagy szolgálatot nemzetünknek, hogy ama nevezetes kor emlékeit megmentette az utókor számára s ez által a magyar dal kincses házát páratlan darabokkal gazdagította, hanem érdemeket szerzett és szerez folyton az által is, hogy eme drága gyöngyöket az akkori kort jellemző előadásban be is mutatja. Midőn a történeli hangversenyre felhívjuk a közönség figyelmét s az azt bemutató társulatot melegen ajánljuk a közönség pártfogásába, előlegesen is bemutatjuk az érdekes műsort, mely a következő számokból van összeállva: 1. szakasz. (Thököly idejéből.) 1. Tábóri dal. (1672.) Ének, zongorakísérettel. Előadja: Veress Sándor. 2. Magyar gályarabok éneke. (XVII. század.) Ének, zongorakísérettel. Előadja: György Zsófia. 3. Bujdosó éneke. (1695.) 4. Bujdosó legény dala. Ének és zongora. Előadja: Veress Sándor. 5. Rákóczi Sámuel. Billada a XVII. századból. Énekhangra, czimbalomra és zongorára. Előadják: Bartóky Matild, Kuliffay Izabella és Káldy Gyula, II. szakasz. (Rákóczy Ferencz korából.) 6. Kurucz dal. (1705.) Énekre, zongorára. Előadja: Veress Sándor. 7. Kurucz-tanya. (1706.) Énekre, zongorára. Előadja: Bartóky Matild. 8. Rákóczi Ferencz dala. (1708.) Énekre, zongorára. Előadják: György Zsófia és Veress Sándor. 9. a) Rákóczi nóta, tárogatóra zongorakísérettel. Előadja: Maier Adolf, a m. kir. opera zenekarának tagja. b) Rákóczi induló. Zongorán előadja: Kuliffay Izabella. 10. Rákóczi nóta. Zongorán előadja: Káldy Gyula. 11. Balogh Ádám nótája. (1709.) Énekre, zongorára. Előadja: Veress Sándor. 12. Bercsenyi nóta. Zongorán négy kézre előadják; Kuliffay Izabella és Káldy Gyula. 13. Rákóczi kesergője. (XVIII. század.) Ének, tárogató, zongorakísérettel. Előadják: György Zsófia, Veress Sándor és Maier Adolf. 14. Bujdosók éneke. (1710.) Énekre, tárogatóra, czimbalomra, zongorára. Előadják: Bartóky Matild, György Zsófia, Veress Sándor, Maier Adolf, Kuliffay Izabella és Káldy Gyula. III. szakasz. (1722-től 1789-ig.) 15. Magyar nóta. Czinka Pannától. Tárogatóra, czimbalomra, zongorára. Előadják: Maier Adolf, Kuliffay Izabella és Káldy Gyula. 16. Rákóczi imálsága. Énekre, zongorára. Előadja: György Zsófia. 17. Rákóczi-Bercsenyi emlékezete. (1730.) Énekre, zongorára. Előadja: Veress Sándor. 18. Gunydal a német tánczra. 19. Tréfás dal a német tánczra. (A XVIII. század 3-ik negyedéből.) Ének, zongorára. Előadja: Bartóky Matild. 20. Szatirikus dal. II. József idejéből. Énekre, zongorára. Előadja: Veress Sándor. 21. Gunydal az uralkodó német divatra a XVIII. század vége felé. Énekre, zongorára. Éneklük: Bartóky Matild és György Zsófia. 22. A híres Chopitzky-nóta. Zongorára, négy kézre. Előadják: Kuliffay Izabella és Káldy Gyula. A műsorban foglalt összes dalokat, nótákat és egyéb zenedarabokat átírta és hangszerelte: Káldy Gyula. — Annak idején az előadás napját s az előadásra vonatkozó egyéb felvilágosításokat is közhírré fogunk tenni.

— **Halálozás.** Csiktusnádi földbirtokos Barta Albert (szabó), ki aranymenyegzőjét 3 évvel ez előtt tartotta meg, folyó hó 14-én reggeli 4 órakor 74 éves korában, házasságának 53-ik évében szélhűdés következtében csendesen elhunyt. Nyugodjék csendesen!

— **Köszönetnyilvánítás.** A „Gyergyószentmiklósi Dalegyelet” folyó évi június hó 25-én tartott nyári táncmulatságon felülfizettek: Merza Vilmos 1 frt 50 krt; Lázár Viktor 1 frt 50 krt; Juhász Károly, Drotos János, Urmánczy Imre, Dendyuk Rudolf 1-1 frtot; Ágoston Gyula, Lukácsfy Zakariás, Melles Ferencz, Dornbach Antal, Dobribán János, Laurency Rezső, Merza Kristófné, Lázár Zakariásné, König W., Pollák Jakab, Ziczser Adolf, Ruslig Péter, Goldstein N., Kricsa Zoltán, Blága Imre, dr. Fejér Dávid, Kricsa Konrád, ifj. Romfeld János, Karácson J. János, Miklósy Béla 50-50 krt; Zárug M. Zakariás, Timár Todor 20-20 krt; Novák Antal 10 krt. Összesen 17 frt krt. Fogadják a dalegyelet hálás köszönetét.

KÖZGAZDASÁG és IPAR.

Országos vásár.

Csik-Szereda, jul. 15.

Az évenként július hó 13-án azaz Margit napkor városunkban tartatni szokott sokadalom a négy közül a legnevezetesebb. Azonban nem annyira a forgalom élénksége, mint inkább azon körülmény teszi nevezetessé, hogy ezen sokadalommal van összekötve az országszerte híres berbécs vásár, mely különösen a régebbi időben jóval jelentékenyebb volt, mint mostanában. A berbécs vásár a vásár napját megelőzőleg 14 nappal, épen Péter és Pál napján kezdődik, ma már azonban

csak a nevezett napon s ettől kezdve Margit napig a közbeeső vasárnapokon és szerdákön foly.

Az idén június 29-én, július 2., 5., 9. és 10. napjain tartott.

Az egész idő alatt mintegy 15 ezer darab berbécszet hajtottak fel, a kereslet nem mondható valami élénknek s inkább csak a mészárosokra és egy pár szomszédmegyei kereskedőre szorítkozott. Eladásra került mintegy 4 ezer darab; párja a berbécszeknek minőség szerint 10—14 frton kelt.

A marha vásár július hó 11-én állott be s különösen azon napon nagymérvűnek mutatkozott, ugy ez eladók, mint a vevők elég szép számban jelentkeztek. A második napon már a forgalom egyharmadrésznire csökkent.

Ugyan ezt mondhatjuk a ló vásárról is.

A baromvásár egész tartama alatt felhajtottak 7000 drb szarvasmarhát, 400 drb lovat. Eladásra került 500 szarvasmarha és 250 drb ló. Az áfak következőkép alakultak: egy pár ökör minőség szerint 210 frtól 350 frtig; egy pár tehén 85 frttól 140 frtig; egy pár ló 90 frttól 230 frtig.

A vásárt megelőző napra eső heti vásár a szokottnál jóval gyengébb volt. A rendes gabonás szekereken kívül még néhány zöldség áruló, majorság és tojás árusok vettek benne részt. Az áron, mint azt a következő árjegyzék mutatja, változás alig volt észlelhető.

Buza tiszta (hektóliterenként) 6 frt 75 kr. Buza közepes 6 frt 10 kr. Rozs 4 frt 10 kr. Árpa 4 frt 50 kr. Törökbuza 4 frt 90 kr. Zab 3 frt 20 kr. Paszuly 10 frt 10 kr. Burgonya 1 frt 20 kr. Marhalus (kilogramonként) 4 kr. Sertéshus 44 kr. Berbécs-hus 32 kr. Malacz darabja 20 kr. Lud 1 frt 80 kr. Csirke párja 70 kr. 6 tojás 8 kr.

Vásár napján az egész piacztér sátrakkal be volt építve. A bőrrel dolgozó iparosok közül nagy számban voltak képviselve a csizmadiák, cipészek, timárok, szijgyártók. Jó kelendősége volt a különböző lábbeliknek, bocskortalpnak, hám- és szijj-féléknek. A fémárak közül a kasza, mint szezon czikk, szintén nagy mértékben vásároltatott, a mázatlan vasedény árulók, pléhesek közepes forgalmat csináltak. A ruhaárusok, szabók, szücsök, kalaposok szintén nagy számban jelentek meg s közepes kereslet mellett az elárúsítás megfelelő volt. A felsoroltakon kívül szokatlanul sokan voltak a gyölcös tótok és singes kereskedők, pogácsások s rövidárusok. A famunkák gyengébben voltak képviselve, ugyszintén a házi vászonnal és durvább fehérművel üzérkedők is. Vásár zártakor a hangulatból ítélve, az üzlet közepén felülnek mondható.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL*.)

Cs.-S z e r e d a, jul. 14.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Kiskoru gyámoltam K. E. elemi iskolai tanulmányait bevégezvén, Kolozsvárra volt szándékom küldeni iparos tanoncznak, s erre vonatkozólag az előleges intézkedéseket meg is tettem, hogy a fűt folyó hó 13-án utnak indítassam, de miután a kereszlevelére szükségem volt, folyó hó 12-én a helybeli plebános urhoz elküldöttem 1 frtot és egy darab 50 kros bélyeget és kérttem gyámoltam kezesztelési bizonyítványának kiadását; azonban megtagadta azon okból, mivel a gyermeknek anyja kepehátrálékos. Ezen oknál fogva folyó hó 13-án megjelentem személyesen nevezett plebános lakásán s miután D. J. ur és egy papnövédek jelenlétében az 1 frt kiállítási díjat és egy darab 50 kros bélyeget asztalára letettem, kértem a kereszlevel kiállítását s midőn azt tőlem is megtagadta, követeltem mint hivatalos bizonyítványt, azonban — habár indokoltam, hogy az nincs semmi összefüggésbe a kopével — azt felelte, hogy az nem hivatalos, hanem privát ügy s ép az ilyenekkel akarja a kepehátrálékosokat kepehátrálékuk befizetésére rászorítani.

Miután az itteni plebános urnak ilyen hasonló eljárása hibeivel szemben igen gyakran előfordult, a tek. szerkesztő ur és a l. olvasó közönség birálatára bizom, hogy ezen erőszakos eljárás összeegyeztethető-e a plebános, vagy plebánia tekintélyével s kérdem a plebános urat, hogy van-e szándéka a rendes bélyeg és kiállítási díj mellett a kereszleveli bizonyítványt azonnal kiadni vagy nem?

K.

*) E rovat alatti közleményért csak a sajtóhatósággal szemben vállal felelősséget a Szerk.

Csik-Tusnád fürdővendégeinek névjegyzéke június 1-től július 10-ig.

A vendég neve, foglalkozása és lakása	Személy szám
Kónya Rákhel, magánzó, Kolozsvár	2
Papp Lujza, uradalmi főszámv. leánya Ujpest	1
Makay Imréné, m. h. és földh. neje, Makó	4
Joán Dráku, kereskedő, Bukarest	4
Helene Terlfaster, kereskedő, Karánsebes	2
Mária Iaximiliáné, rendőrbiztosné, Brassó	3
Halla Antal és neje, háztulajdonos, Borosjenő	2
Grim Bertha, kereskedő, Gy.-Fehérvár	4
Raches Fridrich, mészáros, N.-Szeben	1
Kéki Sándorné, gyárosné, Debreczen	3
Költör Amália, mérnökne, Budapest	3
Gombos Gyula és nővére, gazda, Szeged	3
Czinczer Adófné és családja, birtokos, Gyula	7
Mauthner és családja, gyáros, Budapest	7
Hörváth György, honvédőrnagy Miskolcz	1
Özv. Zakariás Józsefné, bányanagyne, N.-Egyed	1
Sykorszky Jakab, tanuló, N.-Egyed	1
Khon Jakab, kereskedő Gy.-Fehérvár	1
Zizman Karoline, kereskedő, Bukarest	2
Schuller Imre, fővárosi köz. rakt. gond., Budapest	11
Adler Rudolfné, kereskedő neje, Brassó	4
Borosnyai Danielné, ügyvédné, Brassó	6
Szentiványi József, földbirtokos, Torboszló	1
Vidor Jeanette, orvosné, Budapest	4
Özv. Lenárd Istvánné, főügyész özvegye, Szabadka	7
Kiss Károlyné szül. özv. Biró E., magánzó Szabadka	1
Hermine Branes, tharer. Szászváros	7
Békely Gyuláné, ügyvédné, Szabadka	4
Bors Albertné, földbirtokos, Tordamegye	2
Özv. Baruch Albertné, magánzó, Gyula-Fehérvár	1
Dr. Méri Sándorné, orvos neje, Zenta	4
G. Rosalu, corsul, Brallia	8
Joán Papovics, theologus, Lugos	1
Dr. Hoffer Samu, m. kir. honv. ezredorv., B.-Gyula	7
Dr. Tóth Béla, orvos, Szabadka	1
Adolf Kösch, kereskedő, Szász-Régen	1
Molnár Leontin, képezdei tanárne, Budapest	1
Puskás Istvánné, igazgatóne, Budapest	1
Élthes Jakabné, ny. kir. aljárásbíróne, Csik-Szereda	3
Bede József, kereskedő, Brassó	1
Özv. Harsány Sándor, hentesné, Debreczen	4
Ellinger Ede, fenyképező, Budapest	3
Dr. L. Márku, ügyvéd, Lugos	1
Simai Gerőné, kereskedő, Brassó	2
Müller Lajos, karkáplán, Pozsony	1
Popovics Athanaziné, kereskedőne, Torda	1
Halasi Adófné, biztosítási tisztviselő neje, N.-Várad	4
Lázár Mihályné, birtokos, Aldoboly	4
Zsolnay Györgyné, főügyészne, Pécs	2
Ferenek Lajos, kereskedő, Sepsí-Szentgyörgy	1
Csanák József és leánya n. kereskedő, Debreczen	2
Dr. Tóth János és neje orsz. képviselő, Budapest	4
Dr. Klein Mór, Nagy-Beeskerek	2
Wider Miksa, tanító, S.-A. Ujhely	1
Varady Szatmáry Arisztid, k. tszk. bíró Gyula	1
Joán Verdianu, könyvezető, Bukarest	2
Graiser Dániel, k. tvazk. bíró, Erzsébetváros	1
Costica Bodescu, magánzó, Krajova	7
Julia Práger, kereskedő neje, Bukarest	6
Rózsa Práger, magánzó, Bukarest	1
Kathi Salamonné, kereskedő, Bukarest	1
Vurda József, m. kir. vasuti mérnök, Budapest	3
Szász Dénes, kir. táblai bíró, Kolozsvár	5
Dr. Alföldy Gedon, birtokos, Zoabor	4
Lázár Mihály, birtokos, Aldoboly	1
Szentkatolnai Künle Tivador, ügyvéd, Sepsí-Sztgyörgy	1
Fekete Györgyné, megyei főjegyzőne, Szőkefalva	1
C. Pascu, kereskedő, Bukarest	2
Onatui Sándorné, kir. ítélő, táblai bíró M.-Vásárhely	7
Kelemen Ottilia, gyógyszerészne, Brassó	6
Petri Lászlóné sz. br. Bánffy Amália, M.-Vásárhely	2
Mehely Lajos, tanár, Brassó	5
Matreku Demeter, magánzó, Bukarest	1
Bocskor Ádámné, hivatalnokne, Brassó	5
Emilia Albert, magánzó, Brassó	3
Pávelka Ernest, orvos, Brassó	3
Áttutazó vendégek	42

Személyszám összesen 273

(Folyt. köv.)

Szám 2634.—1893.

polg.

Hirdetmény.

Kovács Lajos, az igazságügyminiszternek 1893. évi 1177 sz. a. kelt kinevezési okmányával gyergyószentmiklósi kir. közigyzőnek kinevezetvén, ilyen minőségben működését Gyó-Sztmiklóson, ezen sz. alatt beadott jelentése szerint 1893. július hó 11-én kezdi meg.

A kir. törvényszék üléséből.

Csik-Szeredán, 1893. évi július hó 10-én.

Gyarfás László, elnök.

Antalfy Gábor, jegyző.

A gyergyói járás főszolgabírója.

Sz. 2937.—1893.

k. i.

Pályázati hirdetmény

Gyergyó-Ditró, Szárhegy, Remete, Várhegy és Salamás községek hozzájárulásával, Ditró nagy község székkelylyel rendszerezett kör-állatorvosi állás lemondás folytán üresedésbe jövén, annak betöltésére ezennel pályázatot hirdetek.

Az állatorvos javadalmazása évi 850 frt fizetés és természetben kiszolgáltatandó lakás, a melyért köteles Szárhegyre hetenkint kétszer, Remetére hetenkint egyszer, Várhegy és Salamás községekbe havonként egyszer saját költségén kiszállani és a gyógykezelést díjmentesen végezni; rendkívüli kiszállításoknál a fuvar előállításán kívül a szabályrendeletileg megállapított napi díj fizetetik, valamint magánosok által az előírt huszemle díj is.

Felhivom mindazon végzett állatorvosokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az oklevéllel, születési és honossági bizonyítvánnyal, valamint az eddigi szolgálatot és gyakorlatot igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványukat hozzám 1893. július 31-ig bezárolag adják be.

A megválasztás után 15 nap alatt köteles, illető állatorvos állomását elfoglalni, s előttem esküvelre jelentkezni.

Gyó-Sztmiklóson, 1893. június hó 27.

Nagy Tamás, főszolgabíró.

Sz. 19. — 193.

Hirdetmény.

A csiktusnádi gyógyfürdő birtokosai szövetkezte, a Tusnád-fürdőn építendő fedett sétány (kur szalon) és mellékletei terve elkészítésére ezennel pályázatot nyit.

A hová az épület felállítandó leszen, ennek keleti és nyugoti hossza 70 méter, déli és északi szélessége 40 méter, nyugoti része olyan, hogy oda földszint lehet ugy építeni, hogy erre emelet építhető, míg a keleti, déli és északi részre csakis földszinti szobákat. Nem akarja a tervezőnek a szövetkezet a tervre nézve a kezét megkötni, de czélszerűnek véli az épületet négyszögre tervezni úgy, hogy a közepén lenne üveg fedézet alatt a nagy étterem. A sétány lenne legkevesebb 44 méter hosszú, 12 méter széles, a bálterem legkevesebb 16 méter széles és 20 méter hosszú. Ebbe még következő szobák berendezendők: olvasó, terem 1, társalgó terem 1, zongora terem 1, iroda 1, fürdőbiztos lakás 1, pénztárnoki 1, orvosi 2, csendőri 1, fedett étterem 1, konyha 2, pincze 2, jégverem 1, vendéglős részére 4, posta s távirádnak 2, lehetőleg gyógyszerárnak 2, és vendégszobának 4 helyiség; a szobák lehetőleg 6 méterresek legyenek.

Egyébiránt a terv készítése mindenkben a tervezőre bizatik, megjegyezvén, hogy a nyugoti földszinti rész faragott kőből — mely itt olcsón előállítható — tervezendő; a déli-, keleti- és észak a czokliig faragott kőből, de azon felül téglából, cserép vagy pléh földéllal tervezendő. A terv elkészítendő folyó év szeptember 1-ső napjáig, azon-tul érkezendő tervek tekintetbe vétetni nem fognak.

A tervek közül, a melyet a bizottság legjobbnak ítél 500 frttal, a második 300 frttal jutalmaztatik, a mások a tervezőnek visszatartnak, ugyanazért felkéretnek a tervkészítők, hogy terveiket lepecsételt külön levél mellett terjeszszék be, melyek a terv elfogadása után fognak fölbontatni.

A kik maguknak teljes tájékozást kívánnak szerezni a hely fekvéséről, vagy személyesen nézzék meg azt, vagy a fürdőbiztosától szerezzenek erről tájékozást.

A terv a szerint készítendő, hogy a 35,000—40,000-en felül ne menjen, az szeptember 1-ig az Igazgatóságához beterjesztendő.

Csik-Tusnád-fürdő, 1893. július 10-én.

Az igazgatóság.